

V spletni učilnici imaš rešitve preverjanja znanja. Poglej in popravi napake.

Cilji:

- Naučil se boš odštevati ulomke z enakimi imenovalci

ODŠTEVANJE ULOMKOV Z ENAKIMI IMENOVALCI

Zadnjo uro smo si pogledali kako seštevamo ulomke z enakimi imenovalci.

Ponovimo: ulomke z enakimi imenovalci seštevamo tako, da števce seštejemo, imenovalec prepisemo. Rezultat je zapisan s celim delom in ulomkom manjšim od 1. Ulomek je vedno okrajšan.

Primer:

$$\frac{2}{7} + \frac{3}{7} = \frac{2+3}{7} = \frac{5}{7}$$

$$\frac{7}{4} = 1\frac{3}{4}$$

$$1\frac{3}{4} + 2\frac{1}{4} = (1+2)\frac{3+1}{4} = 3\frac{4}{4} = 4$$

$$6\frac{3}{5} + 2\frac{4}{5} = 8\frac{7}{5} = 9 \longrightarrow \text{Ulomek je enak 1, zato eno celoto prištejemo 8 celim.}$$

$$2\frac{3}{4} + 4\frac{3}{4} = 6\frac{6}{4} = 7\frac{2}{4} = 7\frac{1}{2} \longrightarrow \text{Ulomek okrajšamo – števec in imenovalec delimo z 2.}$$

Danes se boste naučili odštevati ulomke z enakimi imenovalci.

Špela je imela pripravljenega $1\frac{6}{8}$ litre napitka. Na zabavi so ga popili $1\frac{3}{8}$ litra. Koliko napitka je ostalo.

$$1\frac{6}{8} - 1\frac{3}{8} = (1-1) + \left[\frac{6}{8} - \frac{3}{8}\right] = \frac{3}{8}$$

1. Odštejemo cele dele.
2. Odštejemo števce, imenovalec prepisemo

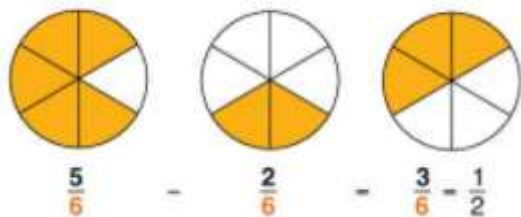
ali $1\frac{6}{8} - 1\frac{3}{8} = \frac{14}{8} - \frac{11}{8} = \frac{14-11}{8} = \frac{3}{8}$

Tega načina ne bomo delali, ker je veliko več množenja in deljenja.

Poglejmo si še nekaj primerov:

a) $\frac{5}{6} - \frac{2}{6} = \frac{5-2}{6} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$

Rešitev:

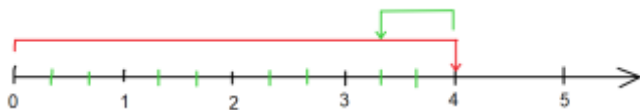

$$\text{b) } 5\frac{7}{8} - 2\frac{3}{8} = (5 - 2)\frac{7-3}{8} = 3\frac{4}{8} = 3\frac{1}{2}$$

1. Odštejemo cele dele
2. Odštejemo števec, imenovalec prepisemo
3. Ulomek okrajšamo

$$\text{c) } 4 - \frac{2}{3} = (3 + 1) - \frac{2}{3} = 3\frac{3}{3} - \frac{2}{3} = 3\frac{1}{3}$$

1. Odvzamemo celoto
2. Zapišemo jo z ulomkom, ki ima enak imenovalec kot odštevanec

č)

$$4\frac{2}{5} - 1\frac{4}{5} =$$

$$4\frac{2}{5} = 3 + 1 + \frac{2}{5} = 3 + \frac{5}{5} + \frac{2}{5} = 3\frac{7}{5}$$

$$4\frac{2}{5} - 1\frac{4}{5} = 3\frac{7}{5} - 1\frac{4}{5} = 2\frac{3}{5}$$

1. Števca ne moremo odšteti
2. Od zmanjševanca odvzamemo eno celo
3. To celoto spremenimo v ulomek z enakim imenovalcem kot ga ima odštevanec
4. Prištejemo še števec zmanjševanca
5. Nato šele lahko odštejemo števec

Pravilo: ulomke z enakimi imenovalci odštevamo tako, da števec odštejemo, imenovalec pa prepisemo. Ulomke okrajšamo.

Domača naloga:

V zbirki nalog na strani 79, reši nalogo 8 – prvi stolpec. Preveri rešitve.

Nalogo vstavi v spletno učilnico:

<https://ucilnice.arnes.si/course/view.php?id=56534§ion=3&singlesec=3>

